

Seat No.: \_\_\_\_\_

Enrolment No. \_\_\_\_\_

**GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY**  
**Diploma Engineering - SEMESTER-VI • EXAMINATION – SUMMER 2013**

**Subject Code: 362805**

**Date: 20/05/2013**

**Subject Name: Physical Chemistry of Dyeing**

**Time: 10:30 am TO 01:00 pm**

**Total Marks: 70**

**Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic.

**Q.1**      (a) State the essential properties of dyes. **04**  
              (b) Explain Ionic and Covalent Dye – fiber bonds in detail. **10**

**Q.2**      (a) Describe the effect of solvent in the dyeing of nylon fibers in detail. **07**  
              (b) Explain the effect of Heat setting and drawing on rate of dyeing of synthetic fibers. **07**

**OR**

**Q.3**      (b) Describe different stages of theory of dyeing. **07**

**Q.3**      (a) Explain the second law of thermodynamics in detail. **07**  
              (b) State the importance of purification of dyes. Give purification method of any two dyes. **07**

**OR**

**Q.3**      (a) Explain the first law of thermodynamics in detail. **07**  
              (b) Describe any one method of estimation of dyes present on the fibers. **07**

**Q.4**      (a) What are adsorption isotherms? Explain Freundlich adsorption isotherm. **08**  
              (b) Write a note on Equilibrium in dyeing. **06**

**OR**

**Q. 4**      (a) Describe the Langmuir adsorption isotherm with its equation in detail **08**  
              (b) Write a note on Gibbs Free energy. **06**

**Q.5**      (a) Describe the compatibility of Acid dye on nylon fibers. **07**  
              (b) Explain the Diffusion Co-efficient of disperse dye on polyester fibers. **07**

**OR**

**Q.5**      (a) Explain Vander Waals forces in detail. **07**  
              (b) Write a note on Entropy of dyeing. **07**

\*\*\*\*\*

પ્રશ્ન-૧	<p>અ રંગોના આવશ્યક ગુણધર્મો જણાવો.</p> <p>બ આયોનિક અને સહસંયોજક ડાઇ - ફાઇબર બંધ સવિસ્તાર સમજાવો.</p>	૦૪ ૧૦
પ્રશ્ન-૨	<p>અ નાયલોન રેખાનાં રંગકામમાં દ્રાવકની અસર સવિસ્તાર વર્ણવો.</p> <p>બ સિન્થેટિક રેખાઓના રંગકામના દર ઉપર હીટ સેટિંગ અને ડ્રોઇંગની અસર સમજાવો.</p>	૦૭ ૦૭
	<p><b>અથવા</b></p> <p>બ રંગકામની થીયરીના જુદા જુદા તબક્કાઓ વર્ણવો.</p>	૦૭
પ્રશ્ન-૩	<p>અ થર્મોડાયનેમિક્સનો બીજો નિયમ સવિસ્તાર સમજાવો.</p> <p>બ રંગોના શુદ્ધિકરણનું મહત્વ સમજાવો. કોઈ પણ બે રંગોના શુદ્ધિકરણની પક્ષતિ જણાવો.</p>	૦૭ ૦૭
	<p><b>અથવા</b></p>	
પ્રશ્ન-૩	<p>અ થર્મોડાયનેમિક્સનો પ્રથમ નિયમ સવિસ્તાર સમજાવો.</p> <p>બ રેખાઓ ઉપર હાજર રહેલાં રંગોનું પ્રમાણ શોધવાની કોઈ પણ એક રીતનું વર્ણન કરો.</p>	૦૭ ૦૭
પ્રશ્ન-૪	<p>અ એડસોર્ચન આઇસોથર્મ શું છે? કુન્ડલીય એડસોર્ચન આઇસોથર્મ સમજાવો.</p> <p>બ રંગકામમાં સંતુલન પર નોંધ લખો.</p>	૦૮ ૦૬
	<p><b>અથવા</b></p>	
પ્રશ્ન-૪	<p>અ લેન્ગાગ્યુઅર એડસોર્ચન આઇસોથર્મ તેના સમીકરણ સાથે વર્ણવો.</p> <p>બ ગીયાળની મુક્ત ઉર્જા પર નોંધ લખો.</p>	૦૮ ૦૬
પ્રશ્ન-૫	<p>અ નાયલોન રેખા ઉપર એસિડ રંગની કોમ્પેટીબીલીટી વર્ણવો.</p> <p>બ પોલીએસ્ટર રેખા ઉપર ડીસ્પર્સ રંગનો પ્રસરણ અચળાંક સમજાવો.</p>	૦૭ ૦૭
	<p><b>અથવા</b></p>	
પ્રશ્ન-૫	<p>અ વોન્ડર વોલ્સ બળો વિશે સવિસ્તાર સમજાવો.</p> <p>બ રંગકામની એન્ટ્રોપી પર નોંધ લખો.</p>	૦૭ ૦૭

\*\*\*\*\*